

- Uvod • Liječenje i prevencija

Uvod

Bol u čeljusti i oteknuće uzrokuje mnogo vrsta nekancerogenih cista. Često su smještene blizu utisnutog zuba mudrosti pa iako nisu kancerogene, svojim širenjem mogu razoriti znatna područja čeljusne kosti. Čini se da se neke vrste cista češće ponovno javljaju.

Odontomi su nekancerogene izrasline stanica od kojih nastaju zubi, koji izgledaju poput malih, nepravilnih dodatnih zuba. Budući da mogu zauzeti mjesto normalnih zuba ili se ugurati tamo gdje se nalaze normalni zubi, često se hirurški uklanjaju.

Rak čeljusti često uzrokuje bol i tupi ili neobični osjet, na neki način osjećaj kao da je u ustima anestetik. Rtg se uvijek ne može razlikovati rak čeljusti od ciste, nekancerogenog rasta kosti ili raka koji se širi iz nekog drugog mjesta u tijelu. Rtg obično pokazuje nejednake granice raka čeljusti i mogu pokazati da je rak izjeo korijene obližnjih zubi. Obično je potrebna biopsija da se potvrdi dijagnoza raka čeljusti.

Liječenje

Sklanjanje sa sunca smanjuje rizik od karcinoma usana. Izbjegavanje prekomjerne upotrebe alkohola i duhana može spriječiti većinu slučajeva raka usne šupljine. Izgladivanje hrapavih rubova slomljenih zubi ili njihovo obnavljanje je druga mjera sprječavanja. Ima dokaza da antioksidantni vitamini, kao što su vitamini C i E i beta-karoten mogu dodatno doprinijeti zaštiti, ali su potrebna daljnja istraživanja.

Ako oštećenje suncem zahvati veću površinu usne, struganje usne pri čemu se uklanja čitava vanjska površina, bilo hirurški ili laserom, može spriječiti napredovanje raka.

Uspjeh liječenja raka usne šupljine i usne uveliko ovisi o tome kako je daleko rak uznapredovao. Rak usne šupljine se rijetko širi u udaljena mjesta tijela ali sklon je zahvatiti glavu i vrat. Stopa izlječenja je visoka ako se čitav rak i okolno normalno tkivo ukloni prije nego se proširio u limfne čvorove. Ako se rak proširio u limfne čvorove, izlječenje je mnogo manje vjerovatno. Prilikom hirurškog zahvata uklanjaju se čvorovi ispod i iza čeljusti i uzduž vrata kao i rak u usnoj šupljini. Hirurški zahvat zbog raka usne šupljine može biti izobličujući i psihološki traumatičan.

Osoba sa rakom usta ili vrata može se podvrći terapiji zračenja i operirati ili samo zračiti. Terapija zračenjem (radioterapija) često uništi pljuvačne žlijezde i ostavlja usta osobe suhima što može dovesti do kvarenja zubi i drugih problema. Kako čeljusne kosti izložene zračenju dobro ne zarastaju, probleme sa zubima treba liječiti prije no što se primijeni zračenje. Svaki zub koji se čini da bi mogao biti problematičnim se vadi i omogući vrijeme za izlječenje.

Ljudima koji provode terapiju zračenjem zbog raka usne šupljine važna je dobra zubna higijena. Takva higijena uključuje redovne preglede i brižnu kućnu njegu uz dnevnu primjenu fluorida. Ako osoba konačno izvadi zub, da rana u čeljusti bolje zaraste može pomoći liječenje kisikom pod povišenim pritiskom (hiperbarična komora).

Za rak usne šupljine kemoterapija ima ograničenu uspješnost. Glavna uporišta liječenja su hirurgija i zračenje (radioterapija).